

Obsah:

Obsah:	1. strana
Úvod:	2. strana
Co je to Evropská unie:	2. strana
Historie Evropské unie:	3. strana
Symboly Evropské unie:	3. strana
Členské země EU:	5. strana
Organizace EU:	6. strana
Přínos EU pro ČR:	9. strana
Závěr:	10.strana
Prameny čerpání:	11.strana

Úvod:

Dne 1.5.2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. Tohoto dne do Evropské unie vstoupilo dalších 9



států (Slovensko, Slovinsko, Polsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Kypr, Malta). Evropská unie se tedy rozšířila o deset nových členů a nyní má dvacet pět členů.

O vstupu do Evropské unie rozhodli dne 13. a 14.6.2003 občané České republiky v referendu. Pro vstup do Evropské

unie se rozhodlo 77,33% občanů. Z toho se dá usuzovat, že do Evropské unie chceme jít. Bylo by totiž velmi krátkozraké do Evropské unie nevstoupit, neboť by Česká republika mohla skončit v izolaci uprostřed ohromného celku, který by nás stejně ovládal.

Co je to Evropská unie

Evropská unie je hospodářským společenstvím na území Evropy. Původně měla zabránit dalšímu evropskému válečnému konfliktu, ale nyní se Evropská unie stala ekonomickou protiváhou USA. Hlavní náplní Evropské unie je větší spolupráce evropských států a jejich sjednocení. Toto sjednocení umožňuje nejen volný pohyb občanů členských států po EU, ale i případnou pomoc zemědělcům v případě přírodní katastrofy (BSE, ...). Jako taková musí být nějak financována a odněkud řízena. O řízení Evropské unie se starají orgány EU, ty mají sídlo v Bruselu. Aby Evropská unie mohla poskytovat nejrůznější dotace, je financována příspěvkem členských států, například z České republiky putuje do EU 30 miliard korun.

Pomineme-li velice malé příjmové položky - jako např. daně z příjmu a mezd evropských úředníků, pokut uložených orgány společenství, přebytky z předešlého roku, úroky z opožděných splátek aj. - mají "vlastní zdroje" rozpočtu ES následující strukturu:

a) cla vybíraná na vnějších hranicích ES s výjimkou části, kterou si ponechávají členské státy na krytí administrativních výdajů spojených s jejich výběrem; cca 15% rozpočtových příjmů

b) dávky (cla) uvalené na dovoz zemědělských produktů a dávky uvalené na cukr a izoglukozu; cca 2% rozpočtových příjmů

- c) podíl na vybrané dani z přidané hodnoty; cca 38% rozpočtových příjmů
- d) podíl na HNP členských států; 43% rozpočtových příjmů

Historie Evropské unie

- 1950** - Robert Schuman, francouzský ministr zahraničí navrhl vytvoření jednotného společenství uhelného a ocelářského průmyslu Francie a Německa
- 1951** - naplnění Schumanova projektu, v Paříži podepsána ustavující smlouva **Evropského společenství uhlí a oceli** (ESUO), členské země jsou Belgie, Francie, Lucembursko, Nizozemí, Itálie, Německo
- 1957** - Římské smlouvy - signatářské země ESUO vytvořily **Evropské hospodářské společenství** (EHS) a **Evropské společenství pro atomovou energii** (EURATOM)
- 1968** - dokončení celní unie a nastavení společných vnějších tarifů (zrušení cel mezi zeměmi ES)
- 1973** - první rozšíření ES o Irsko, Dánsko a Velkou Británii
- 1979** - první přímé volby do Evropského parlamentu a zavedení **Evropského měnového systému** (EMS), vytvoření společné měnové jednotky ECU
- 1981** - Řecko vstupuje do ES
- 1986** - podepsán **Jednotný evropský akt**, který doplňuje smlouvu EHS, zavádí principy jednotného vnitřního trhu zboží, kapitálu, osob a služeb
- 1986** - Španělsko a Portugalsko se připojují ke Společenství (tzv. jižní rozšíření)
- 1990** - sjednocení Německa po pádu berlínské zdi
- 1992** - podpis **Maastrichtské smlouvy** - tzv. Smlouva o Evropské unii
- 1993** - od 1.1. začíná fungovat jednotný vnitřní trh
- 1995** - Madridská schůzka Evropské rady, schválení **Bílé knihy**, která definuje potřebné kroky pro ekonomickou integraci zemí střední a východní Evropy
- 1995** - k EU se připojilo Rakousko, Finsko a Švédsko
- 1997** - podpis **Amsterodamské smlouvy**, která reviduje Maastrichtskou smlouvu, mění způsoby rozhodování o svobodě, bezpečnosti a právu, zdůrazňuje sociální politiku
- 1999** - Amsterodamská smlouva vstupuje v platnost, zavedení společné evropské měny euro
- 2000** - přijata smlouva z Nice
- 2002** - uvedení bankovek a mincí Euro do oběhu
- 2004** - rozšíření evropské unie o Českou republiku, Slovensko, Slovinsko, Polsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Maďarsko, Kypr a Maltu.

Symboly Evropské unie:

Symboly Evropské Unie jsou: Evropská hymna, Evropská vlajka, Den Evropy, Heslo EU, jednotná měna euro.

Evropská hymna

Evropská hymna symbolizuje svobodu, společenství a mír mezi národy a občany členských zemí Evropské unie. Není to hymna pouze Evropské unie, ale hymna Evropy v širším slova smyslu. Její melodie pochází z Deváté symfonie, kterou v roce 1823 složil Ludvík Van Beethoven.

Pro závěrečnou větu Beethoven zhudebnil „Ódu na radost“, kterou v roce 1785 napsal Friedrich Schiller. Tato báseň vyjadřuje Schillerovu idealistickou vizi o tom, že dojde ke sbratření celého lidstva - což byla vize, kterou sdílel i Beethoven.

Melodii Beethovenovy „Ódy na radost“ přijala v roce 1972 za svou hymnu Rada Evropy (tj. tentýž orgán, který navrhl Evropskou vlajku). Světoznámý dirigent Herbert Von Karajan byl požádán, aby zkomponoval aranžmá pro tři nástroje - pro sólo piano, dechové nástroje a pro symfonický orchestr. Beze slov, univerzálním jazykem hudby vyjadřuje tato hymna ideály svobody, míru a solidarity, které Evropa představuje.

V roce 1985 ji hlavy států a předsedové vlád EU přijali za oficiální hymnu Evropské unie. Nemá nahrazovat národní hymny jednotlivých členských států, nýbrž oslavovat hodnoty sdílené jimi všemi a jejich jednotu v rozmanitosti.

Evropská vlajka

Evropská vlajka není pouze symbolem Evropské unie, ale i evropské jednoty a identity v širším smyslu. Kruh zlatých hvězd představuje solidaritu a soulad mezi evropskými národy.

Počet hvězd nemá žádnou souvislost s počtem členských států. Hvězd je dvanáct, protože číslo dvanáct je tradičním symbolem dokonalosti, úplnosti a jednoty. Vlajka tedy zůstane stejná bez ohledu na budoucí rozšiřování EU.

Den Evropy

9. květen roku 1957 se zapsal do evropských dějin jako počátek sjednocené Evropy. V tento den přednesl tehdejší francouzský ministr zahraničí Robert Schuman mezinárodnímu tisku prohlášení, ve kterém navrhl vytvoření organizace, jež by dohlížela na uhlí a ocelářský průmysl evropských zemí a koordinovala jeho aktivity. Právě Schumanova deklarace se stala impulsem k poválečné spolupráci evropských vlád a základním stavebním kamenem pro pozdější vznik Evropské unie. Evropští představitelé rozhodli o zavedení svátku Dne Evropy na Milánském summitu v roce 1985. Tento svátek symbolizuje, že každá země, která se demokraticky rozhodla vstoupit do Evropské unie, souhlasí s jejími základními hodnotami.

I když 9. květen je veřejně známý jako Den Evropy, často se také označuje jako Schumanův den (angl. Schuman Day) - aby se uctila památka tohoto velkého Evropana. Den Evropy je

příležitostí přiblížit Evropskou unii občanům. Oslavy na veřejných prostranstvích evropských měst se konají každý rok.

Heslo EU

Heslo Evropské unie je: United in diversity

Jednotná v mnohosti, tak zní překlad podle článku IV-1 návrhu Smlouvy zakládající ústavu pro Evropu. Myslím, že plně vyjadřuje odlišnosti členských států.

Jednotná měna euro

Zavedení společné evropské měny - eura - je vyvrcholením snah o vytvoření měnové stability bez výkyvů směnných kurzů národních měn a zajištění stabilního prostředí pro společný trh. V současnosti je euro (zkratka EUR) zavedeno ve 12 zemích, které dohromady tvoří tzv. eurozónu: Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Španělsko a Řecko. Tyto země a jejich instituce uskutečňují jednotnou měnovou a kurzovou politiku. Velká Británie, Švédsko a Dánsko se zatím k měnové unii nepřipojily. Nově vytvořené bankovky a mince, které se používají pro hotovostní styk, mají tyto hodnoty: 7 druhů bankovek v hodnotě 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 eur, 8 druhů mincí v hodnotě 1, 2, 5, 10, 20, 50 centů, 1 a 2 eura. Pro novou měnu byla vytvořena nová značka: symbol připomíná řecké písmeno „epsilon“. Poukazuje na Řecko jako kolébku evropské civilizace a také na první písmeno slova „Evropa“.

Výhody používání jednotné měny:

- euro je zárukou nízké míry inflace a stabilní měny
- eliminují se problémy na společném trhu, plynoucí z kolísání směnných kurzů
- uvnitř eurozóny zaniká prostor pro spekulace se směnnými kurzy
- podnikům, obchodujícím v rámci eurozóny, a turistům odpadají náklady spojené s převodem měn
- podnikům, obchodujícím v rámci eurozóny, odpadají náklady na vedení účetnictví v různých měnách
- usnadňuje se mezinárodní srovnatelnost ekonomické výkonnosti (podniků, regionů, států)
- umožňuje se transparence cen a nákladů

Členské země Evropské unie:

Na následujících tabulkách je vidět, jak rozdílné země jsou členy Evropské unie.

Dosavadní členové:

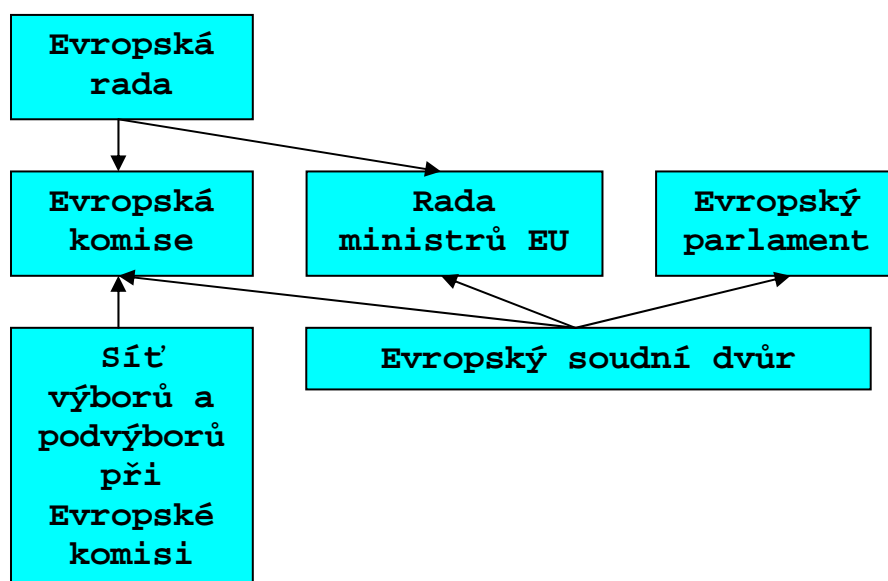
Země:	Rozloha:	Počet obyvatel:	HDP:
Belgie	30000km ²	10,3 milionu	25100 eur

Dánsko	43000km ²	5,3 milionu	28300 eur
Finsko	338000km ²	5,2 milionu	24600 eur
Francie	544000km ²	60 milionů	23900 eur
Irsko	70000km ²	3,9 milionu	28400 eur
Itálie	301000km ²	56 milionů	25000 eur
Lucembursko	2586km ²	450000	45000 eur
Německo	357000km ²	85 milionů	24800 eur
Nizozemsko	41200km ²	16 milionů	26600 eur
Portugalsko	92000km ²	10,3 milionu	17300 eur
Rakousko	83800km ²	8,1 milionu	26700 eur
Řecko	132000km ²	10,9 milionu	16500 eur
Španělsko	506000km ²	42,7 milionu	19900 eur
Švédsko	449000km ²	9 milionů	24900 eur
Velká Británie	243300km ²	59 milionů	24200 eur

Přistupující 1.5.2004:

Země:	Rozloha:	Počet obyvatel:	HDP:
Česko	78000km ²	10,2 milionu	14600 eur
Estonsko	45000km ²	1,4 milionu	10900 eur
Kypr	5800km ²	800000	18500 eur
Litva	65000km ²	3,5 milionu	8800 eur
Lotyšsko	64500km ²	2,4 milionu	7900 eur
Maďarsko	93000km ²	10,2 milionu	12600 eur
Malta	315km ²	390000	13300 eur
Polsko	312000km ²	38,3 milionu	9000 eur
Slovensko	49000km ²	5,3 milionu	12000 eur
Slovinsko	20000km ²	1,9 milionu	17000 eur

Organizace Evropské unie



Kolos jakým je Evropská unie musí být důmyslně řízen. O to se stará celá soustava různých orgánů, ve kterých mají všichni členové unie své zastoupení. Mezi tyto orgány patří: Evropská rada, Rada ministrů Evropské unie,

Evropská komise, Evropský parlament, Evropský soudní dvůr a sít' výborů a podvýborů při Evropské komisi.

Evropská rada

Nejvyšším politickým orgánem Evropské unie je Evropská rada, která je tvořena hlavami států a vlád členských zemí. Evropská rada má na starosti důležitá politická rozhodnutí a určování dalších směrů evropské integrace. Evropskou legislativu schvaluje Rada ministrů Evropské unie (zasedají v ní ministři 15 členských zemí), hlavní iniciativu v předkládání legislativních návrhů má však Evropská komise, která se skládá z 20 členů, kteří v ní - na rozdíl od Rady EU nebo Evropské rady - zastupují zájmy Unie, nikoli zájmy národní. Komise je hlavním výkonným orgánem - vykonává politiku Evropské unie a kromě toho je „strážkyní“ zakládajících smluv. Zájmy občanů hájí Evropský parlament, jehož poslanci jsou voleni přímo v jednotlivých členských státech EU. Evropský parlament spolurozhoduje s Radou EU o důležitých legislativních otázkách, má hlavní slovo v otázce rozpočtu Unie a je kontrolním mechanismem pro moc výkonnou (Evropskou komisi). Mezi orgány EU dále patří Evropský soudní dvůr, jehož úkolem je zajišťovat dodržování práva Evropských společenství: řeší spory při výkladu a aplikaci smluv a dalšího práva Evropských společenství. Evropský účetní dvůr zkoumá dodržování pravidel při hospodaření Evropské unie. Mezi instituce Unie se zařadila i Evropská centrální banka (ECB), založená k 1. 6. 1998. Její činnost se týká pouze Evropské měnové unie, sdružující zatím 12 států. ECB spolu s centrálními bankami jednotlivých členských států udržuje cenovou stabilitu a tvoří měnovou politiku Evropské měnové unie. Finanční institucí Unie je také Evropská investiční banka, která poskytuje kapitál na rozvoj členských států a integrace. Evropská unie má kromě toho poradní orgány - Hospodářský a sociální výbor, hájící zájmy různých sociálních skupin, a Výbor regionů, v němž zasedají představitelé regionů z jednotlivých členských zemí. Roli Evropského soudního dvora doplňuje veřejný ochránce lidských práv v Unii - evropský ombudsman.

Rada ministrů Evropské unie

Rada ministrů Evropské unie bývá nazývána Radou ministrů, protože na rozdíl od Evropské rady, která je zasedáním na nejvyšší státní úrovni, se v ní setkávají ministři jednotlivých členských zemí a hájí zde zájmy svých států. Formálně existuje pouze jedna Rada EU, ale její složení není stálé, protože se mění podle toho, jakou problematikou se zabývá. Pokud se například jedná o zemědělství, schází se Rada ministrů zemědělství, finanční otázky řeší tzv. ECOFIN - Rada ministrů hospodářství a financí. Všeobecnou tematikou se zabývá Rada ministrů zahraničí.

V řízení Rady se po půl roce střídají jednotlivé členské státy, které vykonávají předsednickou funkci. Rada je hlavním zákonodárným a výkonným orgánem EU - jejím prostřednictvím je

přijímána legislativa Evropských společenství. Postup přijímání legislativy je poměrně složitý a je výsledkem dlouhých jednání, v nichž dochází k postupnému sladování národních zájmů a zájmů různých sociálních skupin se zájmy společnými a nadnárodními.

Evropská komise

Evropská komise sídlí v Bruselu. V jejím čele stojí předseda, nyní Ital Romano Prodi, a dalších 19 komisařů, které můžeme přirovnat k ministrům, neboť mají pod sebou jedno nebo několik generálních ředitelství (celkem jich je 22). Velmi přibližně by se o nich dalo říci, že jsou to „ministerstva“ Evropské unie. Na rozdíl od Rady komisaři nereprezentují zájmy svých zemí, ale zájmy celku, tj. Unie. Komise je někdy nazývána motorem integrace - vykonává politiku Evropské unie, tvoří návrhy právních předpisů Evropských společenství, kontroluje dodržování plnění komunitárního práva v Unii a plní celou řadu dalších úkolů. K tomu všemu jí slouží zhruba 19000 úředníků, z nichž velkou část tvoří překladatelé a tlumočníci (Evropská unie nemá jeden úřední jazyk, ale na stejnou úroveň je zde postaveno všech 11 jazyků, jimiž se v Unii hovoří). Není to mnoho, pokud uvážíme, že tito pracovníci mají na starosti chod věcí veřejných v celé Evropské unii, a je to například méně, než mají magistráty velkých západoevropských měst (např. Paříže či Londýna).

Evropský parlament

Evropský parlament je jedním ze tří klíčových orgánů Evropské unie. Velmi dynamicky se vyvíjí a získává stále



důležitější postavení. V Evropském parlamentu zasedá v současné době 626 poslanců (po rozšíření 732 poslanců), kteří jsou voleni v přímých volbách, konajících se každých 5 let v jednotlivých členských státech. Evropský parlament nemá klasické zákonodárné postavení, jaké mívají obvykle národní parlamenty, v rámci evropských struktur je však hlavním zástupcem zájmů občanů Unie. V současnosti má právo schvalovat rozpočet, schvaluje rovněž předsedu Komise a Komisi jako celek. Může také Komisi vyslovit nedůvěru, na jejímž základě Komise rezignuje. Kromě toho má právo vyjadřovat se k přijímaným evropským právním předpisům - v nadpoloviční většině případů schvaluje nové předpisy společně s Radou ministrů, v ostatních oblastech má Rada ministrů povinnost tyto předpisy s Parlamentem konzultovat či spolupracovat s ním na jejich přípravě. Pro kandidátské země je také důležité, že Parlament je jedinou z

instancí EU, která jednotlivě schvaluje přijetí nových členů Evropské unie.

Evropský soudní dvůr

Soud je konečnou instancí, před níž se řeší nejen spory zaměstnanců nebo orgánů unie, ale také případy nedodržování či porušování unijního práva. Před soud lze pohnat jak státy pro neplnění svých závazků, tak orgány unie za přijímání zákonů a rozhodnutí, které jsou v rozporu se smlouvou o EU.

Sít' výborů a podvýborů při Evropské komisi

Výbory a podvýbory mohou pozastavit, měnit či rušit opatření komise. Touto cestou státy fakticky kontrolují činnost Evropské komise.

Přínos Evropské unie pro Českou republiku

Vstupem do Evropské unie získáme některé výhody členství hned, jiné až po několika letech.

Otevřením hranic se zjednoduší cestování. Nebudou zapotřebí pasy a odpadnou dlouhé fronty na hranicích. Vstupem do EU již nepotřebujeme celnice. Umožní se lepší poznání života a kultury v členských státech.

Dojde k zpřístupnění škol. Studenti mohou vzájemně navštěvovat různé druhy škol. Umožnění poznání na jiných školách urychlí vývoj vědeckého poznání ve všech oborech. Nejnovější poznatky se dostanou k více studentům a vědeckým pracovníkům.

Pro některé obyvatele bude jistě zajímavé pracovat v zahraničí. Zatím tato možnost je omezena na několik států unie ale časem toto omezení pozbude platnosti. Není jistě snadné opustit svoji zem a jít pracovat jinam. V dřívějších dobách to nebylo nic mimořádného. Mladí tovaryši chodili do světa na zkušenou a tím poznávali nové věci a výrobní postupy. Víím, že dnes v době informační revoluce se s novinkami seznamujeme pomocí internetu, televize a časopisů. Jenže praktická zkušenost se tím nedá nahradit.

V EU platí jednotná měna. Ta v nových členských státech není doposud zavedena. V okamžiku zavedení odpadne potřeba směnitelnosti peněz. Velký přínos to bude mít hlavně pro obchod a turistiku.

Vstupem do unie očekává řada našich podnikatelů možnost vývozu svých výrobků na velký trh. Nejde jen o průmyslové výrobky. Svá odbytíště jistě najdou i zemědělci. Naopak se k nám začnou dovážet výrobky ze zemí EU. Očekává se i příliv zahraničních investorů, kteří zde budou zakládat své firmy. To umožní vytvoření pracovních míst pro naše lidi. V důsledku se tyto ekonomické aktivity projeví ve zvýšení produktivity práce a růstu hospodářské úrovně.

Ve zdravotnictví očekávám zpřístupnění nových léků, moderních diagnostických přístrojů. Zlepšení zdravotnické péče

o pacienta. Pokud dojde ke zlepšení zdravotnictví, dá se očekávat prodloužení střední délky života.

Pro zajištění zdravého životního prostředí bude nutné se více zaměřit na ekologické zpracování surovin, zajištění likvidace odpadu recyklací. Důležitým předpokladem pro vstup do EU bylo zajištění výstavby čističek odpadních vod i v malých obcích. Dochází k podpoře ekologických programů na výstavbu lokálních větrných a malých vodních elektráren. Zavádí se třídění odpadu.

Budeme mít možnost čerpat ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti peníze pro rozvoj v rámci jednotlivých programů. Každý z těchto programů je určen pro jinou oblast, např. Operační program infrastruktura je zaměřen na rozvoj a modernizaci dopravy. Podmínkou pro získání dotace z fondu je mít projekt. Protože Evropská unie přispěje maximálně 80% ceny, je nutné mít dostatečné množství peněz.

Závěr

Doufám, že vstup do Evropské unie přinese naší zemi dostatek možností pro další rozvoj. O některých možnostech zatím nevíme, ale jsou tu ty, o kterých víme. Mezi ně bezesporu patří různé dotace, které pomáhají našim zemědělcům v boji s přírodními živly. Je zde i možnost volného pohybu, kdy nám pro cestování v rámci Evropské unie stačí pouze občanský průkaz.

Vstup do Evropské unie neznamena pouze čerpání výhod v podobě dotací a otevření trhu. Bude záležet na nás, jak se dokážeme přizpůsobit. Pokud se této šance na pozvednutí naší ekonomiky aktivně chopíme, můžeme za několik let dosáhnout stejné úrovně jako jsou vyspělé členské státy dnes. Cesta k prosperitě nebude snadná. Věřím, že se v Evropské unii neztratíme díky vědomostem, houževnatosti a šikovnosti našich lidí.

Prameny čerpání

Internet: www.vlada.cz
www.euroskop.cz
www.euroskeptik.cz
www.europeum.org
europa.eu.int

Jiné: MF Dnes
Informační brožura o Evropské unii
Informační linka EU